

עדותו של יהושע "יוש" הלוי

על שרותו בפלי"ם בכלל וכמלווה באוניית המעפילים 'תאודור הרצל' בפרט

ערך: צבי בן-צור

כהקדמה לעדותו של יוש, עמוד המוקדש לפרטי הביוגרפיה שלו.

מתוך ויקיפדיה:

יהושע "יוש" הלוי (10 באוגוסט 1925 - 24 באוגוסט 2004) היה פובליציסט ומחזאי ישראלי.

הלוי היה חבר בפלי"ם (הפלוגות הימיות של הפלמ"ח), שם פעל כשליח עלייה בלתי חוקית לארץ ישראל. היה ממארגני "מרד הימאים". הלוי, המוכר יותר בכינויו יוש, פרסם סיפורים קצרים במוספים ספרותיים שונים. בשנות החמישים והשישים כיהן כעורך בעיתון "דבר" וכעורך עיתון חיילי ישראל "במחנה". היה בעל טור הומוריסטי שבועי ב"דבר" וב"על המשמר".

זמן מה לאחר מרד הימאים, בהיותו בן עשרים ושבע, כתב את המחזה "אני רב החובל" שהועלה בשנת 1952 בתיאטרון "הבימה" בבימויו של ישראל בקר, שהייתה זו עבודת הבימוי הראשונה שלו מאז הצטרף לתיאטרון הבימה. על מחזותיו הנוספים נמנים "סנונית בחוף מיומבה" (בו בוצע לראשונה השיר הידוע "זמר אהבה לים"), "פורצי ההסגר", אותו כתב במשותף עם אשתו, שחקנית התיאטרון מניה הלוי, שאף שיחקה במחזה. וכן היה שותף לכתיבת התסריט לסרט "דליה והמלחים" (1964).

חברו זאב "זאבקה" פז כתב לזיכרו:

חברת פלימניקים מבקרת במילנו, אוג' 1947
משמאל: יהודה בן-צור, חיים וינקלר, עמי עמיר (זינגר),
פיני אשוח, חיים סנס, יוש הלוי

איש הפלי"ם המוסד לעלייה ב' ומראשוני חיל הים.
חברי מימי הנעורים
יוש ז"ל עלה ארצה מפולין בהיותו בן שנה והתגורר בתל אביב.
התגייס ל"הגנה" בהיותו בן 15 שנה. ובנעוריו היה פעיל בשבט "צופי הקהילה"
ובשבט "צופי הים".
בשנת 1943 היה חבר בקבוצת צופים מכל רחבי הארץ שיצאה להכשרה
ולהגשמה לקבוצת חפציבה שבעמק יזרעאל, כשחלק מחבריה הקים בהמשך
את קיבוץ בארי בנגב המערבי.
בשנת 1944 התגייס לפלי"ם, סיים קורס ימי ומפקדי סירות מס' 4 בשדות ים
ובשנת 1945 שימש כמדריך בקורס ימי מס' 5.
בתחילת 1946 החל את לימודיו במסגרת קורס חובלים מס' 3 של הפלי"ם
שהתקיים בביה"ס לקציני ים בחיפה כשבסיס המגורים היה בקיבוץ יגור.
ב- 29.6.46 "השבת השחורה", נעצר עם כמה מחבריו ונשלח למעצר במחנה
צבאי ברפיח בדרום הארץ.
עם שחרורו לאחר כשלושה חודשים, הועבר למוסד לעלייה ב' ונשלח לאירופה
לעסוק בנושאי העפלה ורכש.
בין השאר היה אחד המלווים באוניית המעפילים "תאודור הרצל" שהפליגה
מצרפת ב- 2.4.1947. כשעל סיפונה 2620 מעפילים.
בתחילת מלחמת העצמאות ב- 6.6.1948 הגיע לנמל תל אביב כאחראי על
אוניית הרכש "מונטה-ציארו" כשעל סיפונה 270 טון חומר נפץ.
בהמשך דרכו הועבר לחיל הים ושירת כקצין על סיפון האונייה "הגנה" ק-20.
בסיום המלחמה השתחרר מצה"ל במטרה להצטרף לצי הסוחר הישראלי שזה
עתה הוקם. ואכן, מספר שנים הפליג באוניות שונות ברחבי העולם.
בשנת 1951 היה בין מארגני "מרד הימאים" "הידוע" II...
לימים התחתן עם חברתו מניה, הקימו משפחה ונולדו להם שלושה ילדים.

הערה: עדותו של יוש על מסע 'תאודור הרצל' מתחילה בדף מס' 14

הרעיון שהיה לי שיכולתי עדיין לעשות נסחו מסוף לסוף המלחמה, חיה נסיון לעלות על אונייה. נסעתי לחיפה. ספקתי סיס לטכה-ריטום ליסאים. הלסכה חיתה כמסלחית - של המנדאט, אני חוסב, בסיחוף עם מועצת פעולי חיפה. באתי ללסכה נאכרתי סאני רוצה לעלות על אונייה, ואז איזה שהוא מקיד, פסחו, אפר לי: הראה, זה לא כל-כך מסופ, מה זאת אומרת אחת רוצה לעלות על אונייה? יש לך איזה המסרה יפית? וכך הלאה. אמרתי: צופים-ים ומה נפסיכט יפית. אני מוכן לעשות הכל, אני יודע? להיות נער סיפון ומה שלא יהיה. לא ידעתי כלום מה שמרחש בים, ואז הוא אפר לי: אחת יודע מה? אני ארשוס אותך, אבל לפני שאתה עוסקת איזה צעד אני רוצה שמדבר מה עם פיסתו בחור כפוף, והוא הימנה אותי אל בן-אדם שיסב שם. והוא תיחקר אותי על העבר שלי ועל.....

שאלה - אחת זוכר את המס שלו?

השגבה - וראי, זה היה אסף שחחוני, לימים אלוף בצה"ל.

החבר שהוא היה גייס של המלס"ח, והוא אחרי שהוא שאל אותי על הרקע שלי, על מנועה הנוער שהייתי בהן, על הצופים, צופים-ים, על הכרות בהגנה בחל-אביב - הייתי בגדודי הנוער של ההגנה, הוא אפר לי שהוא יגלה לי עכשיו סוד, אבל כאיש הננה אני צריך לרעה שזה סוד - הוא שאל אותי אם שפעתי על המלס"ח - וראו ספעתי על המלס"ח - האם אני יודע שבמלס"ח סחארגנת שלושה יפית, וזה יכול לעניין אותי.

מקצנת ע"י: נ"ני אפל ב-22.7.86

תאריך הערות:

גובה הערות: ישראל אורבנך, יוספה סעירא (?).

נושא הערות: פלי"ם (האוניה תיאודור הרצל)

המראיין

אני הולך עכשיו לראיין את יוס. במקשה יוס!

יוש הלוי

טוב, שמי יהושע. קוראים לי יוש הלוי. אני הייתי חניך "צופי ים".

המראיין - צופי-ים בחל-אביב?

יוש הלוי - צופי ים בחל-אביב, כן.

זאת היחא המספרת הייתה שלי לפני שגניתי לכיוון חזה.

המלחמה עמרה להסתיים. זה היה חודש סאי. אני חוסב שאפילו המלחמה

ננטרה בדיוק, כשמלמתי סאני מוכרת איכסחוא להצטרף אליה.

המראיין - זו היחא מלחמת העולם השניה?

יוש הלוי - כן, מלחמת העולם השנית.

רציתי סאד להצטרף אליה, אבל הייתי צעיר והייתי גם בן יחיד,

כן שמכחיגת מסמחית לא יכולתי.

יוש הלוג

אני בעצם הנקתי בין החניכים הראשונים שם ואחר-כך התחילו להגיע עוד אנשים. הבולטים שאני זוכר היו: אפקימו – שמו היה אהרון בן-דוסן, שייקה אפקיר, אם אני אניר עוד שפות, אז יכול להיות שאני אחליף אותם עם האנשים שבאו יותר מאוחר, לפסל, מריסה ליסטרן אני לא בטוח שהוא היה בקורס 4.

שאלה – יכול להיות שהם היו מרובים ?

השנה – מרובים כדאי שלא.

מרובים עד כמה שאני זוכר היו: פאליק הסגור, טרוליק ארברך,

כפרובני.

שאלה – אחת זוכר פרטים נח היה בחקופת הוא. היו איות דברים מיוחדים ?

השנה – היו לנו שתי סירות. אחר-כך הביאו עוד אחת. היתה

סירה לב והיתה סירה תירצה ורבעה. 3 סירות היו, היתה איזה

סירה ריג ערבית. אפמאמן קראו לה.

בכל אופן, התחלנו שם להתאמן. כשאנחנו באנו עוד אפילו לא היה חדר-אוכל. הכל היה אהלים. רק מאוחר יותר, אולי כשהלך הקורס ואולי בסופו, הקימו סככה גדולה שפה, שהפכה גם לפחשן של הסירות, ו"א האנגר של הסירות וגם סטבח קטן ששם עבד הסבת אברהם הנריז, שהיה עושה 50 מ"יתות תוך דקה.

והוא ריבר על ליבו שאולי כדאי לי במקום ללכת לעלות בהור גער סיפון על אוניה זרה ולהיות שם חמוק מכל המחינות, אולי כדאי לי קורס לעבוד חסרת ימיה. הם ימינו אותי, הם זה ואני באים המלי"ם אוכל לעלות לאוניה. היות ונוכחתי שיש לי חבר שהסדתי שהוא עומק בזה. זה היה אליעזר סל. הוא היה חבר טוב שלי בילדות. וסאלתי אותו אם הוא מכיר, אז שמו היה אליעזר קליין. סאלתי אותו: אם אליעזר קליין קסור בענין הזה. הוא אסרן ודאי. אמרתי לוג זה חבר שלי. אם כך אני טובן ללכת לזה.

ואז היתה מרוצדורה מסויסת. נפנפתי ברירה מסויסת בח'פה עם עוד אנשים – מפקדים יותר גבוהים, אני זוכר שהיה שם יענקל סולנסון. מפקד המלונה היה אברהם זכאי. אני חושב שהוא היה מסוגה על אברהם זכאי.

הפראיין – הוא היה מפקד הנדוד ?

יוש הלוג – מפקד הנדוד.

שלחו אותי. אמרו לי לנסוק לקיסריה. ללכת 4 קילומטר בחול. להגיע לסם, ושם אני אמצא את החנה של המלי"ם. שאני אחייצב אצל אליעזר, אבל לייזר זה, וזהו. ואני אצטרף לקורס. וכך הנעתי לקורס מספר 4 שלהפלי"ם. היו כמה אוהלים על החוף.

הפראיין – אחת זוכר סי היה שמה בקורס הזה ?

יום הלוו

לא, לא היו דברים פיוחדים חוץ באסר - באיזה שהוא קורס אני עפסינו לא זוכר אם זה היה בין הקורסים או אחרי קורס 5, סוף סוף הניע הרגע שבשכילו ההאסנו. לסדנו לחזור בסירות, לצאת לים, להזור, להרים פסרטים, לשוט, קצת נבינאציה, קצת חוקי דרך בים.

הפראיין - יוס, אהה יכול לתת לנו דוגמא של יום ליפוריום ספא בזה, אם אהה זוכר, בערך?

יום הלוו

כן, אני זוכר רק ספל בוקי הקיפו אוהנו בטעה סאר סוקדסת ועסינו ריצה על החוף של איזה 3 קילומטר.

הפראיין - 5 קילומטר.

יום הלוו (הסער) - חגענו כמעט עד גבעת אולגה וחזרה.

הפראיין - נכון.

יום הלוו (הסער) - זה היה ככה לחיפוס. אחי-כך התחילו עם סכס סיעורים. הורדנו סירות.

שאלה - היה סכה איזה לוח? תוכנית? אהה זוכר? תלו תוכניות?

הסובה - היו כן. היה קורס פסודר.

שאלה - אהה זוכר אולי איזו תוכנית? תוכנית סלטה של יום.

כערך, מה עשו? מה עשו כמסך זום אחד, לדוגמא?

עוד אנשים בקורס סאני זוכר היו: החזור סקראו לו אבו ליש זאהל בטס דרלו, אני זוכר אותו טוב, אבל אה סס טסעחתו אני לא זוכר היום. אני זוכר כסה סדריכים שהיו סס עוד. אני זוכר את סאול אהרובוב שהוריק אוהנו ואת פרץ הבלוגדי שנראה כסו היסלר יוגן (נאבי) ויצחק קסאפאי - איציק.

שאלה - חניד לי, באיזה חודשים זה היה? בחורף? בקיץ?

הסובה - זה היה קיץ 1945. אני זוכר את זה כי זה ססוך כפס אולי בחוף הקורס, אולי כשהנעתי לסס, הודיעו על נסר הפלחמה באירופה.

טוב, הקורס נמסך כפרופני חודשיים, כשהו כזה, ובסופו

נשלהתי לקורס פ"כים כג'וערה כדי להיות, מה סנקרא, לא סתם

כמסך סירה אלא נכ כדריך. ואו, אני חושב כחקופה החורף, כשהיו

או בחורף חורתי להיות כדריך קורס 5. סס כפר היו כל סיני

אנשים כסו: יהודה פרא (?), כייסן לוימן, דן כן-אסוף. יכול

להיות שגס אז היה כריסה ליססון. היה חכורה ככברים שלי

סתל-אביב שהניעו, כעצם: זאבקה כס.

טוב, על הקורס עצסו, אהה רוצה סאני אספר מה עסינו?

הפראיין - כן, אם יס לך דברים פיוחדים.

תשובה - חוץ מהתקמלות הבוקר הזאת, היום כלל שיעורים בשתייה, בחתימה, טפסים, טיפול במבלים, טיפול במפרטים - ימאות בסיסית מה טנקרא, וחוף בזה הטיפול בסירות. היו שעה של טיפול בסירות. לפגנו איך לבצע אותך, איך לטחום את החורים שלהן - כל הטיפול בציוד. היו הרצאות על נביגאציה מעיקר, הרצאות על ציוגות.

שאלה - נביגאציה חומית ?

תשובה - חומית כמובן, כן.

יוסף הלוי (המסך)

הצד הרעיוני של כל העניין הניע, אני יודע, מדובר על איזה מין דברים וחוקים. לא דובר ביד לאיזה תכלית אנחנו מאמנים. זו הייתה תרוע הימית של השלב"ח לכל מיני פעולות, לא בדיוק הסבירו לי אז על התוכניות של עליה ב". את זה אני אומר לפעם האחת. את זה אני זוכר טוב, שרק במהלך הקורסים, בהרצאות שנתן לנו למעמים בני מארשק או כשהניע יענקל סלומון או דברים כאלה, התברר שאנחנו מחפוננים לפעולה של כמס. הפעולה שאני זוכר הראשונה שהייתה מסמעותיה - הייתה פטינה קשנה שהביא ישראל חרקובסקי כסלונה. הוא הניע עם איזה 15 איש או 25 אנשים. בשמו קטנצ'יק. כמס בחוף שדוח-ים. הוא כמס הניע לחוף שדוח-ים ויום אחד הוזעקנו לענין, והגניעו עוד כוחות שלמ"ח לאבטחה על החומים. זו הייתה איזו סיך פטינה גישוס כזאת. זה היה, אני חושב, החלחל עליה ב", אחרי שלחם העולם השני. השפינה הניעה בלילה, ובאותו ערב היה גם איזה סיור רגיל של משטרה בריסית בקיבוץ.

בדיוק כשעמדה להגיע הסירה הגיעו האנגלים, ואז הקיבוץ התגייס לבלבל להם את המוח. לקחו אותם לחרר אוכל, נתנו להם בירה ומשקאות והחברות של הקיבוץ דיברו איתם, וככה שיעשעו אותם. החזיקו אותם בסנים וביןהיים. אנחנו עשינו את הפעולה הראשונה. יצאנו עם הסירות אל הספינה, הורדנו את האנשים לחוף הסירות, על הגב, לחוף - כמס הורדה קלסית. הסיוח שבו היה שאלה היו כמס"כ, נדפה לי, שלא יותר מ-20 איש. כל הענין, זו הייתה איזו מין פטינה קטנטונה, פטינה שבה לא היו שמים אליה לב.

שאלה - אחרי הפעולה הזאת מה עשית ?

תשובה - אחרי הפעולה, טוב אני לא זוכר אם זה היה בקורס הראשון או בקורס 4 או בקורס 5, היו עוד פעולות. זה בעצם כבר יותר מאוחר, שכבר התחילו פעולות הסרי. היו עוד הורדות שהיו אחר-כך..... השתלבנו במאבק נגד הבריטים, שהתחילו להילחם בעליה ב". אני הייתי בחוררה הספילום ככול-כצנלסון בחוף שפיים.

המראיין - כן, גם אני הייתי שם.

יוסף הלוי (המסך) - הייתי באחת הסירות, וכשהבריטים הגיעו באמצע הורדה הספילום שתי סירות קיבלו הוראה לפנות רוחה וסחי סירות קיבלו הוראה - ואנחנו ביניהם - אנחנו היינו בסירה היד הערבית הזאת, באמבאטמן הזה. הייתי שם עם מרישה ליפסון אני זוכר היטב, כי שם היו קוריוזים. נתנו לנו הוראה לטוס צפונה. 4 הסירות נפרדו.

והתחילו לשאול שאלות. אף אחד מאיתנו לא ירע לענות אף מילה.

להם לא היה אף אחד שיודע עברית. כך שאחרי שיוות קצרה ואחד

הכלחים שם ירר אלינו. הם היו חמוסים וזה. הוא בדיק וזה. הוא

ראה רשה. היה לנו כמובן רשת בשביל הפוואה – שאנחנו דייביס.

הוא לא מצא שום דג, אבל למרבה הזוועה ראינו שיש לנו ספה איוה

בזורה שאחד העולים שכת. זה נראה איוה דבר מצ'וקסקי בזה והוא

בעט בזה רק, התחיל מה, התחיל שם. חזר. סקענו שהם אוטריס כאלהם

שלהם זה בטח לא אחת מהסירות האלה, והפתקו. עובו אותנו.

לקח לנו עוד איוה יוטייס עד שהגענו לקיטויה. אני חושב שאז חשבנו

שאנחנו כבר אבוריס, כי אז..... כך, יררנו עוד פעם אחת לחוף

בנתניה ואחר שאיתנו רץ העירה וקנה עיחון, ובעיחון סוסר על הפיסה

אוביח הפעילים ושנתמסו שמי סירוח והאנסים שלהם נאפרו ונלקחו

ללפרו, אני חושב. אנחנו הצלחנו להגיע חוצה לבסיס לסדנת-ים.

זו הייתה החריפתה של הוררת הברל-כצנלסון.

עוד פעולה שאני זוכר שם בסכיבה היא, זה היה ענין ההקשה על

בנקת אולגה. יום אחד, גם כן לקחו את כולנו, והיה נסיון לפוצץ את

בנקת-אולגה – לאות טחאת על הרדאר שהיה שפה ועל הפעילות ...

עד כמה שאני זוכר היום, אני זוכר הרבה יריות, אבל הפיוונים, אבל

הקסק לא היה כל-כך רציני. היה בני מארסק סצעק, אני יודע מה? – כמו

ברוסיה, אני יודע? – או רַא וכל מיני דברים כאלה, נדמה לי.

אנחנו מנינו צפונה, מול רוח צפון-מזרחית חזקה וכמעט הלכנו

לאיבוד לגמרי, והיינו צריכים לשוב במפרשים בגאלסים (?)

גדולים ולנסות להתקדם. לקח לנו שלושה ימים עד שהגענו אחרי

בנסורת או משהו כזה, בקושי.

שאלה – אחת זוכר היה שפה איוה סקרה עם האנגלים ?

השגבה – כן, במהלך הדרך, לא רחוק מנתניה לא יכולנו להתקדם יותר.

אמסו כוחוהינו כמה וניסינו גם להתור וכל מיני דברים כאלה, החלטנו

שאנחנו זורקים עובן וסחכים – אולי הרוח החלף עד הבוקר. היה ערב.

השלכנו עובן ושכבנו לישון. לפני זה דאגנו שאת כל החפצות שלנו

נקסור לקופסאות קונסרבטיב, דברים כאלה, שמקרה שנצטרך נורוק

אותם. איך שהעיר השחר או משהו כזה, אחד מאיתנו שהוא היה על,

כי עשינו סטירה בכסף הלילה, פעיר אותנו בטקס ואומר: והו, אנגלים.

כמה בקושי הרוססנו שהוך השטיכות כמה והצננו, וראינו שטחחה

בריטית עומדת כמה רי קרוב נראה לנו, וסירה-מנוע עם שלחים בריטים,

חיילים בריטים מתקרבת אלינו, ואז מויסה לימסון, אני לא זוכר אם

הוא היה ספקר הסירה שלנו או לא, בכל אופן הוא אטרו אנחנו דייביס

ערביים. אף אחד לא מדבר. יפה. והוא עצמו עשה דבר ששום סאר – הכיס

בצורה שטוטטטה על הסירה התקרבת, אחי-כך הוריד את המכנסיים, החיישב

על הדומן עם החתח לעבר האנגלים וחירבן. הם עשו סיבוב. הגיעו בינינו

לביך החוף. חססו אותנו וזה, וכולנו מביטים בהם כמו איוה סטוטטטיים.

יותר שאוחר הם ממש גלקתו לענין הזה של חבלה יבית.

שאלה - של החוליה ?

תשובה - כן, של החוליה. גם בדערנצ'יק.

יום הלבו (המשך)

בשבת השחרות אני כבר הייתי בשלב יותר מתקדם. הייתי בקורס

חובלים והיינו ביגור. פי היו האנשים שהיו איתי אני כיום לא

זוכר. נדפח לי סוה היה קורס בספר שלוש. ושם, בקורס החובלים

הזה, לא קראו לזה כסובן קורס חובלים אלא קורס פלווים. ברנו

ביגור, קיבלנו הרצאות, לימודים. זה היה בעיקר לימודים לימודי

נביגאציה כבר יסית לא חרשית, פתחיקה. הסורה לפתחיקה שלנו

היה פי שהיה אחר-כך "גם מספר חיל-מים.

הפראיין - מוקה ?

יום הלבו - לא מוקה. הוא היה סורה. הוא היה סורה פסניון.

אני אזכר בשם שלו עור טעם.

וחוך כרי' הליסוד, ממש סייפנו כבר את קורס הפלווים הזה,

יום אחד חיתה בריכה להיות לנו הרצאה של ברל רקסור (?). זה

היה יום שישי, ברל רקסור הגיע ואמר: חברה, פי שיכול שלא יהיה

פה, כי חלילה צריך להיות חיפוש גדול ובוודאי גם יהסכו את זכור.

ואני הייתי בין אלה שחשבנו סוה דוקא פעניין להיות, כפה, חווייה,

סטהו, ונשארה שם. קברנו את התעודות שלנו באיזו מקום.

בכל אופן, הוא עודר את כל חלוחטים. היה איזה סיבוצ קלוש מאד.

אני יודע סוה עשה איזה חור קטן, וזהו. נסיגה.

זו היתה פעולה מלחמתית כריסמה מאד.

אחר-כך אני זוכר שהשתחפנו עם הסירות בעקולה הרבה יותר

סקיטה, וזה היה ליל פסילות הברזל. התפקיד שלנו היה להוביל

את החוליות של הסיבוצ לאורך החוף למקומות טובים. אני הייתה

בסירה שהובלנו גם כן איזה חבלנים של הפלמ"ח. הנענו לקיבוצ הזה

פעל-יד עחלית - לכוה-ים, הנענו לשם והם ירדו לבצע את מה שהם היו

צריכים לבצע. אנחנו חייבנו להם וחחורנו אוחם חזרה, ו"א הנסיגה

חיתה דרך הים.

עם אחרת גם כן השתחפנו במיזון או שאננם בוצע של חברה שהלכו

למוצץ אוניה בריטית שם בחיטה. גם כן התקרבנו, אל סוה-חללים בחיטה.

הם עשו מה שעשו, ואנחנו חזרנו. הכל היה בחחירה ובאותה שיטה

קונבנציונאלית.

שאלה - מי היה ? אתה זוכר מי היו סוה ?

תשובה - מי היה בין הספקרים... ? (ננסה להיזכר), לא זוכר, אני

לא בטוח, נדמה לי שירסלה הרבר היה בענין הזה.

שאלה - מדישה ליפסון היה ?

תשובה - גם מדישה ליפסון היה, אני חושב.

יום (הספר) - היה איזה ג'ינג'י אחד שקבר עם ספעם המוסר שמה, המוסר לעליה, שמעם בכל בינו ענייניו אמסניה עם. אז הוא מסום כלי הרבה חוכמות, אני יודע? נחננו לי איזה מסכנות והב ואטרו ליו אז זה חסבור לעת צרה, כשהחיה במצוקה, אם הצורך לסחור את מישהו או ששהו כזה, וזהו. אל התבלה עד שההיו בלב ים. אבל מה לעשות? איך? מה להתבלות? יטבירו אותי לפסדה, אח זה איש לא תביר לי. הייתי צריך להשוב מה לעשות, או כי יבוא לקחת אותי או איך אני אביק.

שאלה - היו שמה איהך עוד אנשים?

השוכה - אף אחד לא היה איתי. אני לבד על אוניה נוסעים, אחד כשהיים שלו לא נסע להונץ-לארץ, לא יודע שום דבר.

שאלה - לאיזה כיוון האוניה נסעה?

השוכה - האוניה נסעה לצרפת - למרסיי.

ואני כל הזמן תשבתי שאולי יש לנו שמה איזה איש קשר, ששהו על האוניה. לא יתכן ששם זורקים אותי על אוניה ואין איזה מישהו. התחבבתי, ולמסל. הגיעה שעה האוכל. באהי, המייסבתי, תשבתי לקבל מנה. אני רואה שטלצר עובר ולוקח מספורטים מכולם. לי לא היה כלום אטילו חתיכת בייר לא היה לי - לא דרכוך, לא שום דבר. אז קמתי ויצאתי והייתי רעב. בארוחה השניה התלמתי שיהיה מה שיהיה.

למחרת בבוקר, היינו בחיפוס, נאמרנו כמו כל הצעירים של קיבוץ יבנר, וזה עלה לי בחודשים במחנה עקב ברפיה. כשיצאתי מרפיה, אחרי שחזרתי וחזרתי, התחלתי לשאול איפה איפה כולס?, אמרו לי לנסוע למעברות. הנעתי למעברות. שאלתי: מה קורה איתך? איפה אני הולך עכשיו. אמרו לי שהחלט לשלוח אותי להונץ-לארץ להצטרף לטלונים - להיות מלווה. ואז, כמובן, הלך התהליך הרגיל - נשלחתי לחל-אכיב לבית הועד הפועל היסן. עם קיבלתי חיררוך, עניינים. שלחו אותי לקנדה כגדים ב- "אוסוואלד את אם".

הפראיין - או - - - -

יום - לא, ורק אז זה היה "אוסוואלד את אם".

ביירו אותי בחפון דברים שאף פעם בחיים שלי לא לבסתי כמו קניבה שלא ידעתי מה לעשות עם זה, וכל מיני דברים.

וקיפת הנסיעה - פשהו סקורי - אני עד היום לא חופס מה בריוק היה

הרעיון. שלחו אותי כחור *stowaway* בחור נוסע מטוי על אוניה

יוונית.

שאלה - אחת זוכר את שם האוניה?

השוכה - לא.

היתה אוניה נוסעים יוונית, אוניה נוסעים. אני חוכמתי ע"י ג'ינג'י, הג'ינג'י מחיפה. היה איזה אחד שקבר עם ב... .

הפראיין - אריה?

יום - זה לא היה אריה. לא, לא וייצמן הג'ינג'י.

אני לא יכול לא לאכול. תחייסבתי. חשבתי שאולי אחרי הנבל הראשון כבר לא יחפשו את הדרכונים. כשהגיע אלי בלצה הוא ככל זאת ראה מדגוף חדש ואמר לי: הא, אדוני, מספורס מליס. אז, אני לא יודע, בהברקה של רגע אטלתי שהספורס שלי נמצא אצל הכלכל הראשי של האגביה. אני לא יודע למה אמרתי את זה. אף אחד לא אמר לי קודם להגיד את זה, אבל חשבתי אולי להרוויח זמן, אני לא יודע מה. הוא אמר שאני אבוא איתו. חשבתי: זהו בזה נכנסת הנסיכה שלי איכשהו. העיקר הוא הביא אותי לפרסר (לכלכל) הזה והוא אומר: האיס הזה אומר שהמספורס שלו אצלך. להפתעתי, הוא הסתכל עלי ואמר לי: בסדר, זה בסדר. והמלצר הלך. אני רציתי ללכת אחריו, אז הוא אמר לי: רק רגע. הוא קרא לי. הוא אמר לי: רק אני יודע עליך הוא אמר לי. שאלתי אותו: איך אני ארד בסרסיי וזה? אז הוא אומר: אל תדאג. האנשים שלכם יבואו לקחת אותך. סוב, כמו באיזה פרט הדגשתי..... כל הנסיכה היבננתי החבולות איך אני אורייד את המזורה שלי עם החבילות וזה? איך זה יהיה? הנענו לפרסיי. הכייה. כמעט נסארתי אחרון בין הנופעים ולא ראיתי שמישהו בא לקחת אותי. הלכתי לפרסר (לכלכל) הוא אומר: אל תדאג, זה יהיה בסדר. סוב, בינתיים אבל דאגתי לחפצים הימים שקניתי כ"אוסוואלר את אס". אמרתי: מה עם החבילות? הוא אומר: עזוב את אתה. מה עזוב את זה?

סוב, חסתי שישהו שככה תחייורהי איהו בזמן הנסיקה. היו שם איזה שני אחים יהודים פעיראק, ספורנסים שנענו ללפוד בסריו. העיקר, חסתי אתר כהם, הוצאתי מסהו, אני יודע מה? ואמרתי לו: חספע, אחת ציוני? = כן, בזה וזה. אני בחפיקר ביסחוני ככת. אזור לי לרדת עם החפצים שלי. איך לי שם שום דבר. מה הדוק את זה. איך כלום שם. אבל אני לא יכול לרדת עם המזורה. אני רוצה שאתה תורייד לי את זה ותעשה כאילו שזה שלך וכחוצך ל.. כנפל אני אקח סכך את זה. הוא פלא סחר וכל זה, אבל אמרתי לו: וזהו עקודה של הציונות, והוא חפסיה. אחרי כשעמתי שם על הפיסון ראיתי איזה שני פיסופים בחלימות. מסתכלים מסביב...
הפראיין = בחלימות של "אוסוואלר את אס"?
יוס = מסהו בזה, כן.
 הם נראו לי לא כל כך ברמחים, ועשייהי לאחר מהם ככה לראות איך הוא יגיב. או שהאם אני רואה הוא בחייך וקושה לי גם כן ככה והוא עלה למעלה ושאל אותי אם אני יצחק. יצחק זה היה שם הקוד. נתנו לנו שמות של קוד. אמרו לנו: מרגע שאתה יוצא מהארץ אתה לא נקרא יותר - לא יוס ולא יהוסק, שם דבר. יש לך שם שזה גם תמיד יקראו לך יצחק. בסדר.
 הוא סאל אותי, הוא אמר לי: יצחק? אמרתי: כן. אז הוא התחבק איתי. הצגה שלמה, והוא אומר: כוא נרד. אני אומר: מה נרד?

עברתי עם חורף שלם, דרך אבן, עד כל הזמן ידעתי שפכונים
 אונית שבה אני אצטרך לחזור. זו הייתה האוניה התיאודור הרצל,
 שזוקת ורויצמן הג'וינג'י (אריה ורויצמן) עסקו בהפנחה, הפעיהת.
 היא הייתה אוניה נוסעת בגנות או פשהו כזה, או שהכינו אותה
 כאילו להיות אוניה נוסעת בגנות, עם דגל אנדרוס.

בינהיים הייתי אמור לשבת ולנהל את הפנתה הות, עם קבוצות של עולים
 שתגיעו. אני זוכר שם קבוצת עולים של איזה יותר מ-100 בחורים, בחורות
 שהוסדר הצעיר, שהגיעו להם והסתכנו בבית הזה, ותפס אותנו החורף – הסלג.
 זה על גבעה, על הר. ונחנקנו לגמרי מהחוף. יום אחר גם הסלגון
 נוקח. היה שם גם שלטון. היה שם ורג ברמתי זקן שהם שטרו על הבנין
 מטעם המשפחה. האחוזה הזאת הוסברה כנראה, "חלוצין".

סוב, אולי מעניין להיזכר איך נוהל פחנה כזה. כששלחו אותי
 לסב"ץ, אמרו לי שאני צריך גם לנהל את מה שנקרא את החקציב של הדבר
 הזה. אני למשל הייתי נוסע למרסיי פעם בשבוע ובכנס למשרדי "חלוצין".
 שם הייתי מקבל תקציב, הייתי מקבל כסף, כסף כסף סכזה היינו
 צריכים לחיות לפי מספר תאנשים שהיו לי, והייתה צורך לדאוג שיהיה
 להם מה לאכול.

שאלה – איך אהה בצרפתיית? אהה ידעת צרפתייה ?

תשובה – עד אז לא ידעתי בכלל צרפתייה. את הצרפתייה שלי רכשתי
 שם תוך צרי העלילות. בפנתי מה, נמסחי שם. קוברה שנעורתי גם
 במקומיים, יהודים ש..... בסעתו הביאו איזה בחוקה מתנדבת פעורה

הרי אין לי טום דבר, וזה. הוא אוסר: כלום, אל חבים, אל הסיס.
 נדר תוך שיחה נעימה וזה יהיה בסדר, באמת ירדנו. השוטרים התחבלו
 ואני הייתי כלי תסעים ולא כלום וריברנו כאילו מאר טבעי שאני ארר,
 שום דבר. לא עיכבו אותי. בחוף שם ראיחי את הכחור הנה הרועד עם
 המוודת שלי. לקחנו את המוודת. כשטיפרתי אבל לאלה שבאו לקחת
 אותי התברר שאלה היו לא אנשי הוספר לעליה ולא אנשי פלי"ם, טום
 דבר. הם היו מהחלוצין בפרסיי.

הפראגין – אלה שבאו לקבל אותך ?

יגב – כן. היו מספר החלוצין שורכו עברנו וקיבלנו את כל הסיפור
 בעולים. וזהו. כשהם טעמו שם את כל המריק שעשיתי עם המוודת, הוא
 כפס המטיק וההוויר ואסרו בסכיל מה? מה אהה צריך את הבגדים
 המפורכנים האלה? היינו קונים לך אחרים. אני שמתתי שעשיתי את זה, לפני
 שאחרי. זה הרבה חודשיים הייתי יכול לתכזה, הייתי אולי יסקבל
 כנדים בתחפכנים של הג'וינג'ט, פשהו כזה אבל לא בגדים טובים.
 בסדר, אחרי הקופה כסוימת הוצבתי כמפקד פחנה של עולים.

שאלה – אימה? באיזה מקום ?

תשובה – זה היה בפרץ'.

היתה שם איזה סין, לא וילה אלא איך קראו לזה? – שאאנו. אחות
 גדולה, בית אחוזה גדול של איזה אצילים צרפתיים שהמאת טעבית
 או ספנת מאות. ולסם הניעו עולים מועברים לעליה נ'. הם עברו דרך זה.

לי לנהל את העניין. היא יוקרה צרמחית שפת אם שלה. היחה כלגית
 אני חושב. לא זוכר את שמה היום.

אחר-כך הייתי נוסע למרסיי. הייתי הולך כמעט להנויות או לשוק ומזמין
 דבויס, וכסאיה שהייתי גם כן כומין אותה היחה אנשפה את הרברים.
 הייתי מרכו מזון, כמעט לפי איזה רשימה שהכנתי לי. מה שאני צריך:
 ירקוח טריוס וביצים ולחם. כל הרברים האלה. הכל היה מוקדם על
 הכסאיה. הייתי מקבל גם ציור אחר טכסני "החלוץ" מה שביקשתי מהם:
 אם זה שפיות, אם זה מיטות. כל דבר, כל מה שהיה דרוש לי. וכמעט
 ניהלתי גם את הקניות וגם את החקיצוב וגם הבאתי את המצרכים טרו שבוע.

שאלה - איך הייתם מחלקים שמה את האוכל ?

השבה - עכשיו, הם היו בעצמם... הייתי נותן להם והם היו בעצמם
 מכילים ומכניס. היה עם טכנה.

שאלה - חוץ ממך היו גם ישראלים גם ?

השבה - לא. זו היחה תקופה ארוכה של כמה חודשים שאני הייתי הישראלי
 היחיד במחנה הזה.

המראיינת - כמה ננות ? כמה אנשים היו ?

השבה (יוס) - היו איזה מאה איס.
 אבל הם היו טאר פאורגניס. היו הנה צעירים כמה, טומר-צעירניקים,
 קיבוץ שלם בזה, והם נעזרו כי רק כאיש קשר עם "החלוץ" בעצם. לא
 הייתי צריך לנהל אותם. לא הייתי צריך להיות המסקר גם במחינה חברתית
 או בטור.

שאלה - באיך הם היו ?

השבה - אני לא זוכר היום.

שאלה - הם לא היו צרמחים.

השבה - לא, לא. הם באו כסולין או סאיוה שהוא מקום.
 הם באו ובדרו על פני כל אירופה, מהבריחה הניקו איכשהו.

שאלה - אחר-כך הסחנה הוח נרל? הניקו אנשים נוספים ?

השבה - לא, אחרי זה אותם לקחו בשלב מסויים והניקו אנשים
 אחרים.

שאלה - רגע, מה? הם עלו על אוניה?

השבה - כן. לא על היארדור הרצל אלא על איזה אוניה אחרת.
 על איזה אוניה טעמילים שבינחיים הניקו ל..... כי בחוץ התקופה
 הזאה שהייתי עם גם נלקחנו לשעולוח של העלאת עולים. זה היה הצד השני
 של מה שעשיהי טעמו כשרות-ים - מה היו לנו אנשים שהיטשו חוסים
 להעלאת עולים, גם כן בדרך בלתי ליגאלית. היה פאסך להסרות את
 העלאת העולים שהבריטים לא ידעו. תשתעעענו בהקורה שהם לא יודעים
 בתי יוצאות אוניות. אני זוכר העלאת אחת פרסופה שהיחה בחוץ בנדול.

שאלה - איזה אוניה ?

השבה - לא זוכר. לא זוכר, אבל
 אני לא זוכר את הכלורה שהיחה על האוניה, אבל אפי זוכר שהיחה נורא
 קר. זה היה דצמבר - דצמבר 47, אני חושב, שנפענו והוסתענו לראוח
 שהסון שיירות של ססאיות עם עולים, באו סכל סיגני כיוונים, ומסורה

אני זוכר שהביאו הרבה בקבוקי קוניאק שבעורחם ניסו ל... .

הפראיין - לא מדיצינאליים (תערה).

יום - לא מדיצינאליים.

הפראיין - וספה היית בצרפת.

יום - הרביצו קוניאק ששהו רציני ככה בשביל להתגבר על

הקור.

הפראיין - דרך אנכי, זה לא נכון מפחינה רטואית.

יום - בעבור שנים שמעתי שזה לא מועיל, אבל אז זה הועיל.

הפראיין - אבל מה הסיפור? יש מה איות סיפור אני זוכרת.

יום (המשך)

מרישה ליטסון בסוף, לפי הזכרון שלי היה זה שהצליח להביא את החבל

אל הסירה, ואז התחלנו להעמיס את העולים על הרפנות תאלת הכנוסאות

של הסירות. איזה 20, 30 אנשים בכל סירה כואח. עכשיו, אחד מאיתנו

עמד מלפניה ואחד מאחור, ומשכנו, ומשכנו משום ביריים והם עזרו לנו.

הם לא רצו להיפרד מהחבילות שלהם האנשים והחבילות היו בחוף הסירה-

גוסי, והגענו - היינו מביעים עם הסירה תזאת אל הדופן של האונייה

דסה. שם שילסלו סולם חבלים כוח עם שלבי עץ כאלה. היינו צריכים

לעזור לדחוף אותם למעלה אחד אחד ולעזור להם לעלות.

צרפתית, זה היה לילה, וכמסורה צרפתית עוצרת את כל התנועה

ובפנת כבישים כדי שהסירות תאלת וביעו לחוף.

אחרי זה נאלצנו לקחת את העולים ולהוריה אותם כרגל במיטענול

סראט איזה צוק אל החוף. החוף היה איזה חוף שהכינו אותו בעתה

למליטה של בנות הבריה, זה היה בין פרץ כוח סבור, שבקלות אפשר

לגרום שאף אחד לא יראה אותו שהחוף. העולים ירדו בטורה כפת -

אחד אחרי השני במיטענול הצור הזה. אנתנו כל מיני מלי"מניקים

היינו בכל מיני... בדרך חולקנו בשביל לכוון אותם, לעזור להם

לירד וכך הלאה.

אחרי שהם התרכזו על החוף, על החול, היה נורא קר אז אני זוכר,

ראינו איזה איתוח של פנס והכנו שהאוניה הניעה.

שאלה - האוניה לא עברה סוכך לחוף?

תשובה - לא, היא ענתה במרחק של כפת באות פפרים בחוף המפרץ,

והיה צריך להגיע אליה.

עכשיו, אנתנו ניפתנו אסרות גופי כדולות על החוף ומשימה היח

צריכה להיות שמישהו טעביר קצה של חבל אל האוניה ועל החבל נמשכות

הסירות, בעזרה ידיים. כמה חברה ניסו להיכנס למים ולשחות לשם, אבל

אחרי כמה פפרים חזרו ואפרו שזה בלתי אפשרי, טפני שהמים היו נורא

קרים בבאת דבכר.

הפראייזנט - אולי היא דיברה איתך, רק אתה לא הבנת שזה היגוק.

יוס - כן, גם. היו לנו קשיי שפה עם העולים שדוברו בבל מינוי שפות.

הפראייזנט - מה היה..... אני זוכרת שסיפרת כשהו על הניחוק

תז - המערה שחיהת - שהייתם מנחקים פה.....??

(סוף צד א' של המליל -
עדות יוס הלוי)

היה פקרה סס. היה קוריוז חשוב שאני לא אסכת אותו וזה היה - שאני צפיתי, המזקה ביר אחת את הסולם, עפרתי על חרושן ובל מעם חסמתי בישהו מחתה לביה תשחי, עזרתי לו לעלות על הסולם, דחמתי אותו בלשפה. הייתי צריך לקלף מהם את ההרפילים הכבדים ששקלו 10 קילו כל אחד, והם לא רצו להיפטר מהם והייתי צריך לשכנע כל אחד שהרפיל יביע לפעלה. אנתנו נעסו את הכל. לא נשאיר כלום. ככה דחפנו אותם. הסירה מתקרבת ומתרחקת, דומקת ברופן. היה סיפור. היה לי מעייף הענין הזה.

במקרה אחד היחית איזה בתורה מפורבלה כאר, ככה עם טעילים וטשהו, היא לא רצתה להיפטר בשום אופן מחבילה שהמזקה ביר שלה. אני ניסיתי בכוח לחוציא לה את החבילה שהי וזה לא עזר. עזרתי, דחמתי אותה וכך הלאה. בשלב מסויים הצלחתי לחלץ ממנה את החבילה אבל היא צרחה וצעקה והתנגדה, ואני המזקה את החבילה והסירה ההחילה להתרחק ואני שתאם הייתי באלכסון והמזקה בקושי ביר אחד את הסולם חבליס. הרגליים שלי מתזקות. את הסירה שמתרחקת, ותחבילה ביר המזקה לי וחשבתי לרנע לזרוק את החבילה אבל לחצתי את החבילה חזק - שתאם טעמתי כאילו איזה קול מתוך החבילה. היה סס איוה סין קוואץ" כוה, איוה אנתה. נפחלתי נורא ואני לא יורע בדרך נס, באיוה כוחות על אנושיים הצלחתי לקרב, גם צעקתי. לאיש השני קהיה שהסירה מתרחקת והצלחתי להביע תורה לטולם וסיטמתי לפעלה ומפרתי את החבילה זה היה תיגוק. היא לא בילקה שיש לה תיגוק ביר.

צב ב" של הסלייל - יוש הלוי
 פוענח ע"י: ג'ני אפל ב-1.8.86

יוס חלוי עונת לשאלהקמרי הפקרה שנרטה להם להיות מנותקים

לטרץ' הניעה פס באוחן חורף הניעה קבוצה שניה של עולים, אבל זה היה כבר זוג אחר - לא נקרים, לא צעירים, לא קיבוץ. הם היו סה-כחוי"ר, היו בית"רים.

שאלה - ואיך הם הניעו? גם כן מסורת אירופה?

תשובה - כן, כן. באוחו אופן גם הניעו.

יוס (הספן) - ולהם היו כל מיני מנהגים. הם עשו מסורים, היה להם פסקר שהלך עם סכנסי רכיבה זכריצ'ס. הם שיחקו בצבא. והיה לי די קשה איתם, כי הם עשו כל מיני צורה כסובן הזה של משמעת וכל מיני דרישות היו להם. בין היתר אנחנו פתאם נחקנו ע"י הטלג - הכתנה הזה בטרץ' וגם הטלפון שהיה של הצרפתים שהיו גם נותק בסופת שלג והכוון שלנו ניגבר. לא היה לנו מה לאכול יותר, ובשלם פטויים לא ידעתי מה לעשות. אני הייתי מוכרח לפנות להקשר למרטיי ולהווייע על הסגב. פס כבר ניגברו שם. הם חיכסו במחסינס. טצאו הטוחי אדמה שנשארו מחולגלים על הריצטה. החחיל להיות מצב קשה מאד של כמעט רעב. והם היו טפסחות וכל מיני אנשים יותר כבוגרים. ואני חשתי שיתחילו גם טפס טפסי טרר, דברים כאלה, גם היה לי חשש שיש להם נשק.

ואפרמי: אני מוכרח להקשר למרכז ולבקס איות עורה, פסחו.

הלכתי בשלג אל הקיירה הסמוכה לעיירה טרץ'.

שאלה - מרחק גדול היה?

תשובה - המרחק היה איות 2 או 3 קילומטר, אבל בשלג ואני לא

חכתי את הדרך. אני כמעט נפטרתי שם, כי בשלג פטויים, לסל,

נעלתי לשלג עד החוה ופחוחי פהונן. ניסיתי לזכור איך הולך עיקול

הדרך שבה היינו נוסעים בסביל להניע לפחנה. אחרי חלאות די קשות

ורטוב לנטרי וקטוא וכל זה, הצלחתי להניע לטרץ' שם, להיכנס,

להחמס קצה, לצלצל ל"חלוץ", ואמרו לי שכרגע סאפטר יהיה, כי כל

הרומ מנותק והם יתחילו לשלות כיו כשאתה של הטפעה ואנשים לעורה.

אז לקח איות 10 ימים הטבג הזה, ואני לא יודע אם הצרפתים שהיו שם

ראו את הטבג, או הם טהחו איותה פחטנים טרטיים שלהם ועורו לנו.

שאלה - הגויים?

תשובה - הגויים, כן. כי הם ראו שהטבג קשה טאר. אנשים רצו פשוט

להסתלק משם. לא ראו שום טעם להיסאר.

שאלה - רגע, והאנשים האלה היו סיוקריים להיאודור הרצל, ^{לעלות}

תשובה - לעליות להיאודור הרצל, כן.

הטראייז - פטר לי עכשיו על האוניה הזאת.

יוס - פשהטלג ירר, כבר קשה פטשיר, אכן הניעה הפטאיה

והניעו איתה פכה אנסיסו הניע שאול ביכר עם התפעה.

שהם לא יעלו נשק. אז הם באו לעזור לי. ואז הם הודיעו.

היה בסדר ואני הורעתי יחד עם השני חברת האלה שאנחנו

עומדים לעלות לאוניה, וכל אחד לפני שהוא עולה לפסאית,

הם צריכים להביך הרטילים של כל אחד 10 קילו, לא יותר.

והם היו להם סחורות. היה להם מטען רציני. והם אטרים שהם

מסרכים. אז התחיל ללכת דבר בזה - אמרו: אז אהם לא תסעו.

בסוף הם התייצבו וזה הם מחליטו: בסדר. אבל הם לא יורעים

מה לקחת. מה לא לקחת?

המראיינת - הוראה לנבי 10 קילו מטען זה לא היה רק לנביהם.

יופ - לא, זאת הייתה הוראת קבע. אי-אפשר היה לקחת עולים

בלי שיקחו מטען קטן.

אבל הם סירבו. וזו הייתה בעיה. שני החברה מתברירה עורו לי

בענין הזה. הם היו לספקי, היו כסף חוקפנייס. אנחנו לא היינו

רגילים לסימול כזה. היינו סאר עדינים עם העולים וחיונכיים,

ציוניים כאלה. הם מסום - ספירות, ככות, דחיסות. תיכף ומיד

הסתלו והסתבר שהשפה הזאת היתה ברורה יותר לחברה האלה, ובגעת

סדר ואיס יותר לא התסדר, והענינו אותם בסורה עם כל החפצים,

ואם היו צריכים לעבור דרך דלת צרה. כל אחד מהם על הסולחן את

כל החבילות שלו ועמדם השני מסום הפכו את הכל, ואחר-כך סמו

מסקל סם. מסקל גדול שקליו היינו שוקלים חפצי ארסה, דברים כאלה.

וחיה סם גם דבר פעניין. אני כבר לא זוכר עכשיו אם זה מה שאני

זוכר עכשיו זה קרה אחרי כן. הוא סיפר לי שקומרים לעלות על

תיאודור הרצל וזה ענין של שבוע שבועיים ושנס אני אצא איתם

כסלוה. וכעבור זמן, זה היה להוד, נדמה לי, קרה המקרה הזה -

שיום אחד בגיעה מכונית, איזה פוגיה. שאול ביבר בא ופביא איתו

עוד איזה בן-אדם עם כובע פרווה. ככה לא הכרתי אותו. נדמה היה

לי שהוא סוכר לי אבל לא הייתי בטוח, והוא נצינו אחי ואומרו:

זה יופ, פלי"ם וכך חלאת. מה הוא יוסב עם קבוצה של 100 בית"רים

לכר. ותאיש תזה אמרו מה? יוצא מן הכלל. דיבר איתי והוא שואל

אותי: אחי סכיר אחי? אמרתי לו: אני סכיר אוהך אבל אני לא זוכר

סום דבר, אני לא פוזחה. אז הוא הוריד את כובע הפרווה הזה כהראש,

ואז נדהמתי - זה היה יבאל אלון. מה זה טעקד הפלס"ח - בא

בעצמו אלי וסאל?

המראיינת - נכון הוא היה

מעם שניה שהגיע אלי שאול ביבר עוד פעם, ככה הוא נעשה איש

הקטר שלי עם פלטי - הוא הגיע, הוא הביא איתו שני בתורים. אחר

שהם היה עסום בלאי, ועורו בחור אחד שאני לא זוכר את שמו שהיה

מסוסם, וחוא אפר שאלה חברה מהבריגדה שמסכו בכריחה והם סיועדים

להזור לארץ אבל ביקשו מהם לעזור בענין הזה, מי היו הוראות. אני

גם ההלוננתי, אמרתי שמוכרתים לעשות חיסום אצל הבית"דים האלה -

הם שבו בלי הבחנה מה שהם חסכו שזה נכון חזרה לחוך התרפיל -
 10 קילו - זהו ללכת. כשהקוליים דאו שזה העניין, או הם סהר
 התרצו וכל אחר התחיל בעצמו לפיין בעצמו מה הוא יוצא לקחה.
הפראיינט - אני הייתי מתסרתה.
יום - נבד התוראת ?
הפראיינט - איזו שאלה?
יום - באמת הם נאחזו בברזיס? לנו זה לא היה כל-כך ברור -
 אבל הם - זה היה כל הרכוש שהיה להם בעולם. אבל יתר עם זה פשהפנו
 לפסל תרפילים והסתכלנו - פי צריך 20 סבונים ואני יודע מה? -
 כל מיני דברים שלנו הם נראו סיוותרים, להם וכל מיני - אחם תקבלו
 אוכל, מה זה? הם ידעו דבר אחד - כה שיש להם זה שלהם.
 אז רק באמת משה בבות ובפרופאליות הצליחו לשכור את הענין הזה.
 לא מצאנו נפק. הם הועלו על מסאיות. גם אני לקחתי את ה-10 קילו
 שלי. היה לי נדמה לי שחוט. ונסענו להגיבה הגדולה של חיאוודור הרצל.
 לפה אני אומר הגיבה ? - כי אני אף פעם לא ראיתי, לא תיארתי לעצמי
 שיכולה להיות עליה על אוניה פעטילים בסדר גודל כזה. שם היו צריכים
 לעלות 2700 איש לאוניה, ופשוט כל דרום צרפת היחת פשוטק לענין הזה,
 לאור היום, בצורה בלויח.
שאלה - באיזה גבל הם עלו ?
השבה - בגסל 88, ז"א עפרו אח כל צרפת. שכל התחנה זרסו לסם
 ומבלגיה, שכל מיני מקופות.

ופשטרה צרפתית עפרה ככל צופה ולא נתנה לעבור אלא לפסאיות
 האלה. אנהנו הנענו, כשאני הנעתי לסם אז כבר העליה התחילה
 _ _ _ עלו מאיות "שניים, שלושה סוקרים, עלו על סרונות כאלה -
 לוחה כאלה שהעפידו, טעבר, עלו על הסיפון. הם עפרו אנשים
 וכיווננו את האנשים לפסה, לכל החשנים, לכל המקופות, לכל האצטבאות
 שהנינו שם, להצטופף, להצטופף. בסופו של דבר היו שמה הרבה מאד
 צרות, לפסל, ההברי שמבלגיה הניעו 60 נשים עם תינוקות בני כמה
 שבעות שהן הצטרבו להניק אותם, ופאם נוצרה בעיה שאין איפה לשכן
 אותן, פסום שכל האצטבאות - הנובה בין איצטבאה לאיצטבאה היה 60 מ"ס,
 כמה אני חושב (הפראיינט: כך, בערך), ואישה לא יכולה לשבת להניק
 תינוק, או סיד בטקום הוחלם שמחלקה שלמה סובריס את האוצטבאה העליונה
 ויוצרים אפשרות שהם יוכלו לפסל בתינוקות. זו היחה הפהעה שלא הביאו
 פחשבון קודם. כתוצאה ככה, נוצר חוסר פקום וחלק גדול נאלץ לחיות על
 הסיפון. טוב, על הסיפון רק יצאנו לים, החברי שהביח"רים עושים שמה,
 שמה ופסון - טסרבים ללכת, הם דורכים פקום טוב. הם התייסבו על ה...
 עשו להם פקום סיוחר על הסיפון - שם הם, ז"א הם תרנישו את עצמם
 מקומחים וכל הזמן הנינו את חוכויה שלהם.
 ברבע שחאוגית יצאה לים אנהנו התלסנו על הרופונה של החיים שם -
 על חלוקת הים, חלוקת האוכל.

הם שבו בלי הבחנה מה שהם חסכו שזה נכון חזרה לחוך התרפיל -
 10 קילו - זהו ללכת. כשהקוליים דאו שזה העניין, או הם סהר
 התרצו וכל אחר התחיל בעצמו לפיין בעצמו מה הוא יוצא לקחה.
הפראיינט - אני הייתי מתסרתה.
יום - נבד התוראת ?
הפראיינט - איזו שאלה?
יום - באמת הם נאחזו בברזיס? לנו זה לא היה כל-כך ברור -
 אבל הם - זה היה כל הרכוש שהיה להם בעולם. אבל יתר עם זה פשהפנו
 לפסל תרפילים והסתכלנו - פי צריך 20 סבונים ואני יודע מה? -
 כל מיני דברים שלנו הם נראו סיוותרים, להם וכל מיני - אחם תקבלו
 אוכל, מה זה? הם ידעו דבר אחד - כה שיש להם זה שלהם.
 אז רק באמת משה בבות ובפרופאליות הצליחו לשכור את הענין הזה.
 לא מצאנו נפק. הם הועלו על מסאיות. גם אני לקחתי את ה-10 קילו
 שלי. היה לי נדמה לי שחוט. ונסענו להגיבה הגדולה של חיאוודור הרצל.
 לפה אני אומר הגיבה ? - כי אני אף פעם לא ראיתי, לא תיארתי לעצמי
 שיכולה להיות עליה על אוניה פעטילים בסדר גודל כזה. שם היו צריכים
 לעלות 2700 איש לאוניה, ופשוט כל דרום צרפת היחת פשוטק לענין הזה,
 לאור היום, בצורה בלויח.
שאלה - באיזה גבל הם עלו ?
השבה - בגסל 88, ז"א עפרו אח כל צרפת. שכל התחנה זרסו לסם
 ומבלגיה, שכל מיני מקופות.

שאלה (הטראיין) - מי היו איתך מחיבאים בהנדקונאים סבת ?

השנכה (יוס) - מהימאים היה, כמו שאמרת, אריה וייצמן.

היה חיים ויישלבובים. מרקה ליסרון היה המפקד, ספקד הזה,

והיו לנו עוד... היינו מביטת.

הטראיין - והנדקונאים?

יוס - מי היה נדקונאי ? (נספת להיזכר).

הטראיין - דן בן אמוץ היה סם.

הטראיין - לא משנה, יוס, חבל על הזמן. בי כת וכת זה רשום

באיוה שהוא מקום.

יוס - אני לא זוכר עכשיו את הנדקונאי.

יש לי, אנב, ספר שלם על החיאודור הרצל, שכתבה איזה תלמידה.

הטראיין - לא ספר.

הטראיין - חוכרת כזאת. כל אוניה הוציאה.

יוס - לא, לא האוניה הוציאה. היתה איזה תלמידה היכון שעשתה

איזה עבודת גמר, וזה סאר פפורט. היא ראינה את כל ה... .

הטראיין - ומה? היא כתבה את זה ?

יוס - היא כתבה את זה, ושם ישנן עדויות של כל מיני.

הטראיין - היא הדמיסה את זה ?

הטראיין - היא הרמיסה את זה.

יוס - זה בטנסמיל היה מודפס. זה יכול להיות בעניין. אני יכול להעביר
את זה ל... .

הטראיין - אפשר לצלם את זה ולהעביר. יש לך את זה ?

יוס - יש לי, כן.

הטראיין - או אני אקח את זה לצלם.

יוס - בסדר.

הטראיין - טוב, הלאה יוס!

יוס (הפסך)

טוב, המסק של החיאודור הרצל מרגע ראסון שיצאנו לים כבר ראינו

באומס כשהחזת בריסיות. זה היה מרווח. עד כמה שאני זוכר גם היציאה

המעבנה כי הכריסום ררשו שפסלה צרפת חכב את היציאה של האוניה, וזה

הלך כסרליז. זה היה ענין שלם. הוריקו בסלסון ספריז שיש הוראה לעכב את

האוניה, לעזור אותה - לא לתת לה לבאת, ושקד כשטרה טווייס בא לאנסי

המוסד או פתחו כזה ואפר: קיבלתי שלסון לעכב אותם, אבל אני עושה את

עצמי מה שנקרא ראש קסן - חנטרו פחר את ההעפסה ותמלקו ככאן. ההוראה

לא הגיעה אלי ככתב. אני פחכה שזה יגיע אלי ככתב. הוא אוכר: אז כסרליז

עד מה זה כך וכך שעות. אתם מצאו, תמלקו, אני ארים ידוייס.

כך באמה היה. גברו פחר פחר את ההעפסה. עוד עם הרבה מאד עולים על

הסיסון. עוד לא פסורריס, עוד לא ככה, יצאנו לים. אבל כבר הכריסום

היכו סם ובילוו אלינו כמו אלוקות, מרחוק כל חופן הם היו.

הטראיין (שאלה) - נסעתם לאיזה כיוון ?

יוס (השובה) - נסענו כסוכן לביוון את לסיציליה.

הטראיין (שאלה) - ואיפה הייתם צריכים לרוח ?

יוס (השובה) - היינו צריכים להגיע לחופי הארץ. אני לא זוכר לאן.

העבודה לא הייתה קשה משום שעוד בדרך החקלקל לו כפסיר האלחוט,
והוא פירק אותו לנפרי כדי לראות מה החקלקל. הייתה תקופה סטוייכת
שהייתה דמסה אלחוט ככה בגלל זה. אתר-כך הוא איכסתר קרוב
לחוף הוא חיבר את החומים והמכשיר המפורק החתיל לעבוד. זה נטילא
היה מפורק, כל מה שהיה צריך זה לקחת חלקים ולזרוק דרך הגובה
למים, ואת היתר לסבור.

בסוף של זמן ההתנגדות כבר חלק ממלוגים נעלם. היה לנו שם
מחבוא באוניה, בחלק הקרפי ממחה לעונן. המחבוא הזה קצת החקלקל.
חררו אליו סיס, הוא נרסב וכך הלאה. כמעט ויחרנו עליו. ובכל זאת
איכסהוא החברד ס..... אני שאלתי אנשים שמה בזמן שכלל הבריטים
השלתו - איפה מוקה? מישהו אמר לי שהוא עץ קדיפה. הבנתי מה
מענין והחלפתי שם אני תולך. וההוראה שלנו הייתה שחלק, אנחנו היינו
חמישה, חמישה מלוגים, לפחות ששניים ישארו עם העולים והיתר יסתהרו.
ההוראה הייתה שאני ירדתי גם כך בחוף המחבוא הזה וכצאחי שם כבר את
מוקה ואה.....זהו - עוד מלוגה שנזכרתי בו, זה היה ^אסולר - בצלאל,
זמקה וסולר ואני היינו שלושה ימים ושלושה לילות הנק בחוף הכיבל.

הפראיין (שאלה) - זה היה בחיפה?

יוס (הסובה) - זה היה מרבע שהחלילו לברור את האוניה לחיפה.

הפראיין - העלו את האנשים על אוניה גירוס....

יוס - והקבירו אותה לשובר חנלים שמה איפה שכל האוניה עמדו,
וכשהגיעו אנשי סולל-כונה, אנשי המוסד לעליה, בעצם, לנקות את

הפראיין (שאלה) - אבל אחס היה לך ליווי כל הוסן, ו"א לא

יכולתם להתחמק מהם.

יוס (הסובה) - לא יכולנו להתחמק. ניסינו להתחמק כמה פעמים.

הפראיין (שאלה) - הנעתם ארצה, מה היה?

יוס (הסובה) - בארץ התליטו לנסות לתקוע את האוניה בחוף

חל-אביב, אבל היו לנו כל מיני הוראות שוחרות, למשל - לא

להתנגד. מהבנה קיבלנו חיסדורה שלא תהיה שם התנגדות אם הבריטים

ישתלטו על הספינה. יחד עם זה קיבלנו איזה הודעה מהפלט"ח, טיגאל,

יסירות, שאמר לנו - כרייל, שהיית ההתנגדות מסיבת. ואירבנו באמת

ההתנגדות כואת והתכוננו לקרב הזה. ^{פסכבר} ראינו את האוירה של חל-אביב

הם לכרו אותנו בשני הצדדים. לא נחנו לנו להתקרב וקראו לנו ברסקול

לעזור - אתם נכנסים למים הטריטוריאליים של פלשתיין והתקפדו שלנו

לעזור אחכם ולהביא אתכם לחיפה. ההסובה הייתה כמו שאירבנו את האנשים

על חיסונים - טרו "החקוזה" וסירו פלט"ח. כולם היו חרוצים דוח-קרב

עם קונסרבטים וכל מיני ... מה שרק אפשר להפסיר עליהם. היה קרב די

רציני. הם אמילו..... הם ירו וגם הרגו, נדמה לי, שניים או שלושה

מתעולים ופענו הרבה סאל והחנפלו באבזריות עם אלות ואחרים מהם

נזרקו לים ע"י החברה שלנו שם שחם נאבקו כמו אריות. התקפד שלי היה -

שבסלב מסויים פטוראה שהכל אבוד, לקסוך לספה אל האלחוטאים ויהר

להטיר את התמסירים.

האזניה. הביאו סרעלים וכך חלאת, אנחנו יצאנו מהמחבוא, החלפנו בגדים, ההערבטנו עם הסועלים ולארוחת צהריים יצאנו איתם מהנמל.

אחרי שניבטרה מרטה תיאודור הרצל, נחנו לי ב'וב חדס. האזניה אנצ'ו סירני, שהביאה גם כן כעסילים וניחפסה, האזניה עצמה עפרה על- יד שובר הגליס בבית הקברות לאזניות סס. זכו, כנראה, הסוסר לעליה באינו שהיא צורה זכה בפשט ננד הברויס, בי האזניות האלה היו כפך-הכל רשוסות כאזניות של תברות זרות והיו חכורות על-ידינו ע"י כל מיני תברות פקטיביות ועוד דבר כזה, אני לא פתפצא בשטח הזה.

אכל בכל אופן הצליחו לשחרר את האזניה וכאילו היה צורך להחזיר אותה לפעליה.

הפראיין (שאלה) - סי היה על האזניה ?

יוש (השובה) - על האזניה הרכיבו צוות כולם כעצם אנסי פלי"ם ישראליים.

הפראיין (שאלה) - סי היה שטה ?

יוש (השובה) - משה גפני אני זוכר שהיה... ..

הפראיין - היה קסמן ?

יוש - לא היה קסמן איטלקי דוקא.

הפראיין - למשה עוד לא היה תקן ?

יוש - לא, לא. הוא נסע בחור רב-מלחים.

יוש (המשך) - היו סס כמה חברה שאני לא בדיוק זוכר אותם כרגע.

הפראיין - לא חשוב, לא חשוב.

יוש - הא, אני זוכר את חיים וינקלר. אוהו אני זוכר הייסב ועוד איזה חברה טאלה. סיני אחד.

בכל אופן, אנחנו עבדנו בחור מלהים. יצאנו עם האזניה באופן לנסרי לבאלי כצוות. לאלכסנדריה. לקחנו סס איזה סחורות.

הפראיין - סחורות פפס ?

יוש - כן, סחורות פפס. ופסס יצאנו לאיטליה.

הפראיין - לאן לאיטליה?

יוש - לגינאאה. בגינאאה ספרנו את האזניה ומיזרו אותנו בכל ביני כקופות.

הפראיין - לאן אהה נסעת ?

יוש - אני הנעתי למחנה שלא היו בו עולים, אכל היה בו נסק. היו סס, כנראה, פתפנים ה-קרקעיים גדולים של נסק. אף פקס לא הייתי לפטה ולא ראיתי פה יש סס.

הפראיין - זה של הבריגדה ?

יוש - כן.

זחסיקדנו - העבירו אותנו לשם כימאים, כפופחים לטיפול יפי בטענן. ז"א, אנחנו ירענו לעסוה סליקים ולחפין את האריווח להטענה. ובזה עסקנו.

הפראיין - בישראלים חוזרים, עם האוניה שהיא נכנסה כבר לארץ

כשתאנגלים כבר לא היו ?

ינש - לא, האנגלים עוד היו.

הפראיין - עוד היו ? או איך סרנסילבניה הגיעה ?

ינש - סרנסילבניה הגיעה לארץ, ואני השבתי שזה יהיה דבר מסובך

באד, אבל כשהגענו לחיפה, החבר שהסולחן של אנשי המכס והמספרות

אחד, אחרי היו אנשים שלנו, או שהיו בריטים שהיו קנויים הייסב.

לא שאלו שום שאלות ונכה יצאנו עם הקולים.

הפראיין - ממש בזמן שהבריטים היו עוד ?

ינש - הבריטים עדיין היו, כן.

הפראיין - זה היה כבר כ-48 ?

ינש - זה היה כחלילה 48.

ואו, טוב סתמי לאירוטה, אבל המסע כבר נהנו לי ג'וב אחר.

הנעתי לצרפת, או אכרז לי - לנסוע ללונדא. שם הפנישן אחי עם

יהודה אלזי, והוא אמר שיש אוניה שאנחנו צריכים, משוב, להביא

אותה לארץ. מחכים לה באופן רחוף מאד.

הפראיין - איזה אוניה זאת היחה ?

ינש - אח שם האוניה אני לא זוכר.

הפראיין - אולי קדיו ?

ינש - אולי. חשק, אני אביד לך - היו שמי אוניות שהגיעו לנמל

תל-אביב בקרן באוחו זמן. אחת נסאה הנחמים, ואחת נסאה, וזאת האוניה

הנשק הומנוה בחוך סכונות תקלאיות ונשלה לארץ לכל מיני סקוסות,

בארנזים גדולים.

הפראיין - כמה זמן היחם שם ?

ינש - כמה חודשים, חודשיים, שלושה.

בינחיים כסגסר הטלאי שם. עמדו לחסל את הקנין. החברה

שעברו שם, שהם היו כולם גם כן עולים שעיכבו אותם פעליה לארץ,

בחודים צעירים, אופנו להיות ישראלים. הם ריברו עבריה והעברנו

אותם קורסים לחצוב את עצמם בישראלים, כילידי הארץ. אובטחו כזה.

ככל אופן חושבי הארץ, חוזרים. עמדו לספק להם דרכונים עם החסונות

שלהם, דרכונים אותנתיים.

הפראיין - שלכם ?

ינש - כן, שלנו. כל מיני.

אני, לפשל, ליטתי אותם איך קונים בזוו? או איך נוסעים באוטובוס?

או מה קורה בארץ ...

הפראיין - בקוי האוטובוס ?

ינש - כן. לדעה, איך, מה, שם, ביטויים. ניסינו לשפסף אותם שיהיו

ישראלים לכל דבר.

אחר-כך את הקבוצה שאלה היו גם כן לא יותר מ-20 איש, נהנו לי

את התפקיד ללווח אותם, ליהר ביסחונן, באוניה סרנסילבניה, אוניה-

נוסעים רומנית, סרנסילבניה. עלינו על האוניה וחזרנו לארץ

בישראלים חוזרים.

הפראיין - גירד את החומים.

דום - גירד את החומים. ואנחנו גורא מחדנו, סמני שלמי הידיעות שהיו לנו, או לא כל החוף הוא שלנו. עריין היו חלקים שלמים, למשל, ירקנו שאמנם הבריטים יוצאים, כן? או יצאו, אבל יש עוד קרבות לאורך החוף. יש רצועה של איזה 30 קילומטר מהל-אכיב, ז"א מהל-אכיב במרכז, שמה אנחנו צריכים להגיע - לא יגור לחוק מהרצליה או מההו כזה.

הפראיין - לאיזה חוף הגעתם?

דום - כשהגענו היתה בעיה גדולה כי היתה האפלה. לא ראינו שום דבר. ההבר שיגאה לקראתנו סירה-מנוע וחשבנו שמישהו מחפש אותנו, אבל מה? - היינו כסצב כים, עד ששמענו שמישהו צועק לנו וקורא לנו כמסות. זה היה יופקה אלסוב שהיה כסירה, והוא הוביל אותנו לנכל חל-אכיב. וסם זרקנו עוגן והתחילו... הגיעו עם אסרות, הורירו את ה... על ת-פי.אנ.פי. כמסוואה היו 200 טונות כצל. כס הכצל היה אז פאר חסרב בארץ. לא היה כצל. או הורירו את הכצל, את-כך התחילו להוריד את ה-פי.אנ.פי. כבוקר חפציצו את חנבל. אפרו לנו להשתלק - להרים עוגן ולהשתלק, כי תהיה הפצצה של סטומים כפריים. אכן, הגיעו איזה שני... זרקו פצצות על החוף סם. באוניות הם לא פגעו. אם הם היו פוגעים באונייה אצלנו, היו מורידים חצי חל-אכיב כגורא עם כמות כזאת של פי.אנ.פי.

סאני נמעה עליה, והיא נסאה - 200 טון סי. אנ. סי, זאפרו לנו - מה זה מחכים להם? = יש מנוים סעופדים ריקים בהק"ס בארץ ואין חוסר בשביל למלא. אין חוסר לעשות כורוים. ממש מחכים לחוסר תזה.

אנחנו שגנו בצורה... היינו צריכים להראות לרב-חובל לאן להגיע.

הפראיין - הצוות היה כולו זר?

דום - הצוות כולו זר.

הפראיין - היה לך גם סם אלהופאי?

דום - היה אלהופאי - יחיאל ארטוני, אני חושב. שנינו היינו הישראליים היחידים, זאפרו לנו שאנחנו צריכים להגיע לנכל חל-אכיב. כשהתקרבו, בינתיים בדרך חזרו על הקפת המרינה. זה היה ממש כמאי 48. אנחנו חגגנו את הקפת המרינה על האונייה. אסילו קיבלתי פאר-חובל סתנה. הוא נתן לי אקרת כמתנה.

הפראיין - הרב-חובל היה איטלקי?

דום - כן, איטלקי. כשהוא סמע את הסיסמה שלנו הוא הסתכר לנפרי. אנכ, לא היו לו סכשירי נבינאציה וכל מה שלפדחי פעם כקורס חובלים לא עוד לי שום דבר. הוא נפע לאורך החומים, לאורך קליסה, קסריסין, אתר-כך ירר לפטה כזוית.

יבש (המסך) - והסתחפנו בטעולת "השודר", זה של... .

הפראיין - יוסלה ?

יבש - זה לא יוסלה. זה היה

הפראיין - פוישה לימטון ?

יבש - לא, לא. הפעולה שיצאה פפינה עם רוביס, ואני הייתי או

שהגר הסני, הייתי על ה- ק-20 כאיס חיל-הים, עם החברה, שבשנו

את האונייה שלהם אל מול חופי קפריסין והעברנו ^{חלק} פתובים אלינו.

שאלו אהרונוב, באמת, סחה והכניס שם חובר נסך לפוצץ את האונייה,

והוא לא סקעה, עד שניפו לנגח אהה. כל מיני דברים. זה לקח חרבה

זמן עד שהטביעו אותה.

הפראיין - אימה? כאיזה סקום הטביעו אותה ?

יבש - בערך על-ידי כריחים.

זהו, מה? את (עומר לסיים).

הפראיין - וזהו, חורה נסתחורה? כמה זמן הייתה בחיל-הים ?

יבש - בחיל הים הייתי לא יותר משנה.

הפראיין - והסתחררת ?

יבש - לא, עברתי אחר-כך לסירות מודיעין.

הפראיין - טוב, יוס! חודה רבה לך. ואנחנו עוד נסמך בך, ויכול להיות

סירצו הסלכות או יקראו לך לעטק הזה.

(3/4) עד ב' של הסליל - סוף הערות =
יבש הלוי }

הפראיין - תמיד לי עכשיו, אחרי סגורחם את חודרת האונייה, מה

אחרי זה קרה איהך ?

יבש - אחרי שפירקו את חומר הנפץ אני הייתי אסור לחזור עם אותה

אונייה חורה לאיסליה ואני מירבתי, כי בארץ היחה מלחמה ורציתי

להצטרף לכל ה... . טעתי שחלק גדול מהפלוגה הייתה נלחם בזה וחלק

אחר כירושלים וחלק עם הגדוד הרביעי וחלק הוא בין קיפסי חיל-הים.

ואסרתי שאני רוצה להישאר בארץ ולהצטרף למלחמה. אטרו לי; לירושלים

לא. אחא יכול ללכת לחיל-הים. והעלו אותי, שלחו אותי יסר לחיפה -

לעלות על אונייה. הייתי בין הצוות הראשון שאיים את "ההגנה", זה

אק-20.

הפראיין - כן, סי היה הקסמן שטה, אחת וזכר ?

יבש - הקסמן היה דרר מילכון, וסגנו היה מוקה ליסון. היו שם עוד

כל מיני חברי - היה איציק אמר...

הפראיין - איציק ברסנברג ?

יבש - ונדמה לי שהיה גם "כוס" ואליהו.

וסוב, קיבלתי דרגה של סגן קצין קשר על ה-ק-20, ושם שירחתי.

הפראיין - כמה זמן שירחת ?

יבש - אני חושב שבין חצי שנה לשנה.

הפראיין - ואו ?

יבש - בין היה הפעולה של הפכעה "הפלך פארוק". תסתחפנו בזה.

גם ת"וב'נוד" וגם "ההגנה" באונייה מסעות.